

NORSK ETNOLOGISK GRANSKING

Emnenr. 2

Fylke: Nordland.

Tilleggsspørsmålnr.

Herad: Dverberg.

Emne: Transport av høy.

Bygdelag: Dverberg.

Oppskr. av: Birger Kristiansen

Gard: Rösshagen.

(adresse): Dverberg

G.nr. 27 Br.nr. 4

A. Merk av om oppskrifta er etter eiga røynsle. Ja.

B. Eller om den er etter andre heimelsmenn: (ta også med alder, heimstad, yrke):

SVAR

1. Driftsmaaten paa smaa og større bruk blir naa mer og mer ensartet. De aller fleste kjører høyet inn. De som ikke har hest, laanet. Det finns dog ennaa smaabruk hvor en transporterer høyet paa trillebör (trillbaare).

Utmarkslaatta er gaatt mye tilbake siden jorddyrkningsbidragene ble alminnelige. Men i visse dele av kommunen drives den ennaa. Paa gaarden (bygdelaget) ~~Skogvold~~ Skogvold, hvor en har vel-dige myrstrekkninger, er det fremdeles enkelte oppsittere som slaar myrene og bekkedragene. Denne slaatta foregaar naar en er ferdig paa heimjorda. Jeg har selv paatruffet folk iferd med aa slaa dette graset (savet) saa sent paa hösten at de gikk paa isen og slo. Dette "graset" ble saa stakket for aa kjöres eller dras hjem naar snöen kom.

Saa er det andre steder hvor man driver og slaar i fjellet. F. eks. paa gaarden (bygdelaget) Aanes, hvor en stor del av vinterforet ennaa tas oppe i liene. Men i motsettnng til myrgraset (savet) skal dette fjellhöyet vare et godt og naringsrikt for.

2. Til stakken barer en eller triller høyet etter-som tilhöva er. Paa dyrka mark bar en för høyet, eller trillet det, eller kjörte det paa vogn. Naa gaar folk mer og mer over til aa bruke sleperive naar høyet skal transporteres til hesje.

i fjellslaattene bruker en mye store sekker-taugsekker - til aa frakte høyet ned i. Det rülles da vanligvis ned. Siden tas det paa vogn eller

trillbaare (ei). Denne er òg i den senere tid mer og mer blitt laget etter standardmaal, med platt, noe bøyd arm og to korte fØtter i plattens bakkant. Tidligere var det alminnelig aa ha fast kasse paa trillbaara, men dette systemet er naa omtrent forlatt. Samme baara brukes til allslags transport paa en gaard. Naar en triller tørr torv, setter en paa ei grind.

3. Der en kan naa i høyet paa sommerfore, kjøres det hjem da. Men paa myrene, hvor en ikke kan komme med hest sommerstid, maa en vente til frosten har gjort det trygt for hesten, før en tar det hjem.

4. I høyonna er langvogn det vanlige kjöreredskap. Den har platt, ca. 1,20 m. brei, 2,40 m. lang og med ca. 2 m. lange skjeker. Paa langvogna bruker en vanligvis grind under höykjöring. Den nevnes oftest i flertall (grinnan). Den surres fast til platten med taug. Den er blitt betydelig større i den siste mannsalder, og mer forseggjort. Ett höylass reknes naa fra 200-300 kg. I de tilfelle hvor en ikke bruker grind, binder en med taug (reiper) lasset. Höyslede har jeg ikke hört snakk om paa vaare trakter. Hjulsledere er ogsaa ukjent.

NORSK ETNOLOGISK GRANSKING

adr. NORSK FOLKEMUSEUM

BYGDØY

188